

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ**

**ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ**

***"СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОСТІ"***

М а р і у п о л ь – 2019

УДК 082(063)
ББК 94я43
С-69

С-69 Соціально-економічні проблеми сучасності: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Маріуполь, 31 травня 2019 р. – Маріуполь, 2019. – 180 с.

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Соціально-економічні проблеми сучасності» містять результати наукових досліджень вітчизняних вчених щодо питань економічної теорії, розвитку світового господарства і міжнародних економічних відносин, управління національним господарством, економіки підприємства, економіки природокористування, економіки праці, фінансів та соціально-економічних проблем внутрішньо переміщених осіб. Матеріали будуть корисними для наукових та практичних працівників, керівників підприємств, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів, студентів.

Головний редактор

Балуєва О.В., д-р екон. наук, доцент

Матеріали подано в авторській редакції
© Донецький державний університет управління, 2019 рік
© Автори тез, 2019 рік

*Гришко С.В.,
директор департаменту контролю та
організації діяльності виконавчого
комітету Маріупольської міської ради,*

*Григор'єва В.В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
Донецький державний університет управління*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗБУДОВИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Процес глобалізації потребує динамічного формування інтегрованого економічного простору, який побудований на гармонізації взаємозв'язків не тільки на міждержавному рівні, а саме на регіональному – перетворюючи окремі території на провідних учасників світового ринку. Передумовою долучення України до світових процесів повинно передувати програмне забезпечення з урахування відповідних досліджень та вивчення досвіду інших країн з означеної проблематики. Так як саме стратегічне планування визначається як «формалізований процес постановки стратегічних цілей і розробки багатоваріантного стратегічного плану їх досягнення на основі обраної стратегії», який на державному рівня потребує чіткої правової регламентації. [1]

Забезпечення розбудови конкурентоспроможної економіки постало від самого початку проголошення незалежності нашої держави. Задля термінового вирішення першочергових завдань розвитку новоствореної держави головною стратегічною ціллю було проголошено створення розвинутого індустріального споживчого сектора економіки шляхом перебудови народного господарства з дотриманням «принципів спадкоємності», «а також міжнародних, зовнішньоекономічних зв'язків,

взаємовідносин з республіками, що входили до складу колишнього СРСР» [2]

Важливим у стратегічному планування кроком здійснення моніторингу, оцінки отриманих результатів, для подальшого вироблення рішень, стала доповідь у 1994 році Президента України «Про основні засади економічної та соціальної політики. Шляхом радикальних економічних реформ», у якій було зроблено акцент на правильність обраного курсу розбудови «сучасної, заснованої на ринкових засадах відкритої національної економіки». [3]

Економічні перетворення – це тривалий і складний процес для будь-якої держави, на перебіг якого впливають історичні та національні чинники, особливості національних правових систем тощо. Тому важливим кроком у цьому напрямку стало прийняття закону «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» яким було визначено систему прогнозних і програмних документів економічного розвитку на державному рівні та окремих адміністративно-територіальних одиниць як складової частини загальної системи державного регулювання економічного розвитку держави. [4]

Щодо необхідності стратегічного планування у сфері економіки зазначається у Господарському кодексі України (2003 рік), а саме «здійснення державою економічної стратегії і тактики у сфері господарювання спрямовується на створення економічних, організаційних та правових умов, за яких суб'єкти господарювання враховують у своїй діяльності показники прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку» (ст. 11).

Наступним кроком систематизації програмного забезпечення, зокрема й в економіці стало прийняття закону «Про державні цільові програми», що був спрямований на визначення правових засад розробки, затвердження та виконання державних цільових програм як комплексу

взаємопов'язаних завдань і заходів, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем розвитку держави та розраховані на довгостроковий період виконання. [5]

Важливим етапом приєднання до європейських стандартів стало затвердження «Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу». Значною складовою інтеграційних процесів було визнання та впровадження регіональної інтеграції, основою якою є Угоди про партнерство та співробітництво, Європейська Хартія місцевого самоврядування, Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями та інші відповідні правові акти Європейського Союзу та Ради Європи. Задля реалізації політики регіональної інтеграції, метою якої визначалося встановлення і поглиблення прямих контактів між окремими регіонами України та державами передбачалося поступове перенесення основної ваги інтеграційного процесу з центральних органів виконавчої влади на регіони, до органів місцевого самоврядування, територіальних громад. [6]

На реалізацію політики регіональної інтеграції була схвалена «Концепція державної регіональної політики», якою зазначено, що це можливе за допомогою державного стратегічного регіонального планування, «яке б дозволяло точніше та обґрунтованіше визначати основні довгострокові та поточні пріоритети регіонального розвитку на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях» [7]

Основою реалізації політики регіонального розвитку згідно зі Стратегією регіонального розвитку на період до 2015 рока, є взаємозв'язані довготермінові стратегії, плани та програми розвитку як на державному, так і на регіональному рівнях, розроблених у відповідності принципів Регіональної політики ЄС. [8]

Сучасний етап державотворення в Україні характеризується реалізацією адміністративної реформи, головною складовою якої є реформа

місцевого самоврядування (децентралізація), старт якої було покладено прийняттям Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади та Плану заходів її реалізації. [9, 10, 11]

Важливим кроками нормативно-правового забезпечення задля вирішення поставлених задач, було прийняття законів: «Про засади державної регіональної політики», «Про співробітництво територіальних громад», «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Гарантією успішної реалізації економічної політики на державному та регіональному рівнях урядом був запропонований алгоритм розроблення дієвих регіональних стратегій, а головне досягнення їх результативності за допомогою чіткого механізму проведення моніторингу та оцінки. [12, 13, 14]

Підсумовуючи, можна зазначити що на сучасному етапі стратегічне планування на державному та регіональному рівнях є дієвим інструментом публічного управління на шляху створення регіональних конкурентних переваг, що безперечно сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності національної економіки.

Література:

1. Свистович М. Б. Сутність та основні поняття стратегічного планування / М. Б. Свистович // Державне управління: теорія та практика. 2013. № 2. С. 37-43. - URL.: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Dutp_2013_2_6.
2. Основних напрямів економічної політики України в умовах незалежності Постанова ВРУ URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698%D0%B0-12>
3. Доповідь Президента України «Про основні засади економічної та соціальної політики. Шляхом радикальних економічних реформ» Верховна Рада України; Постанова, Доповідь від 19.10.1994 № 216/94-ВР URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/216/94-%D0%B2%D1%80>

4. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України. Верховна Рада України; Закон від 23.03.2000 № 1602-III URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
5. Про державні цільові програми. Верховна Рада України; Закон від 18.03.2004 № 1621-IV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>
6. Про затвердження Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу Президент України; Указ, Стратегія від 11.06.1998 № 615/98// URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/615/98>
7. Про Концепцію державної регіональної політики Президент України; Указ, Концепція від 25.05.2001 № 341/2001// URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/341/2001>
8. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року Кабінет Міністрів України; Постанова, Стратегія від 21.07.2006 № 1001// URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1001-2006-%D0%BF>
9. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Кабінет Міністрів України; Розпорядження, Концепція від 01.04.2014 № 333-р // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>
10. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні Кабінет Міністрів України; Розпорядження, План, Заходи від 18.06.2014 № 591-р // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/591-2014-%D1%80>
11. План заходів щодо реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні

Кабінет Міністрів України; Розпорядження, від 22.09.2016 № 688-р// URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/688-2016-%D1%80>

12. [Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року](#) Кабінет Міністрів України; Постанова, Стратегія, Перелік від 06.08.2014 № 385 // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>

13. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів Кабінет Міністрів України; Постанова, від 11.11.2015 № 932 // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF>

14. Деякі питання удосконалення системи моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики Кабінет Міністрів України; Постанова, від 20 грудня 2017 р. № 1029 // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/1029-2017-%D0%BF>

*Гусейнов В.,
Тарасенко О.В.,
кандидат економічних наук,
Донецький державний університет управління*

ГЛОБАЛЬНА ПРОДОВОЛЬЧА КРИЗА

Усвідомлення такого, що ресурси Землі обмежені люди прийшли ще в XVIII столітті. Англійський священик і аналітик з економіки Томас Роберт Мальтус у своїй праці "Досвід про документ із законами народонаселення", прийшов до з висновком підсумку, що розрив між потребами співвітчизників в їжі і здатністю землі їх задовольнити постійно зростає. Великобританію від голоду в XIX столітті врятувала великомасштабна еміграція населення, аграрна революція і індустріальний переворот. В